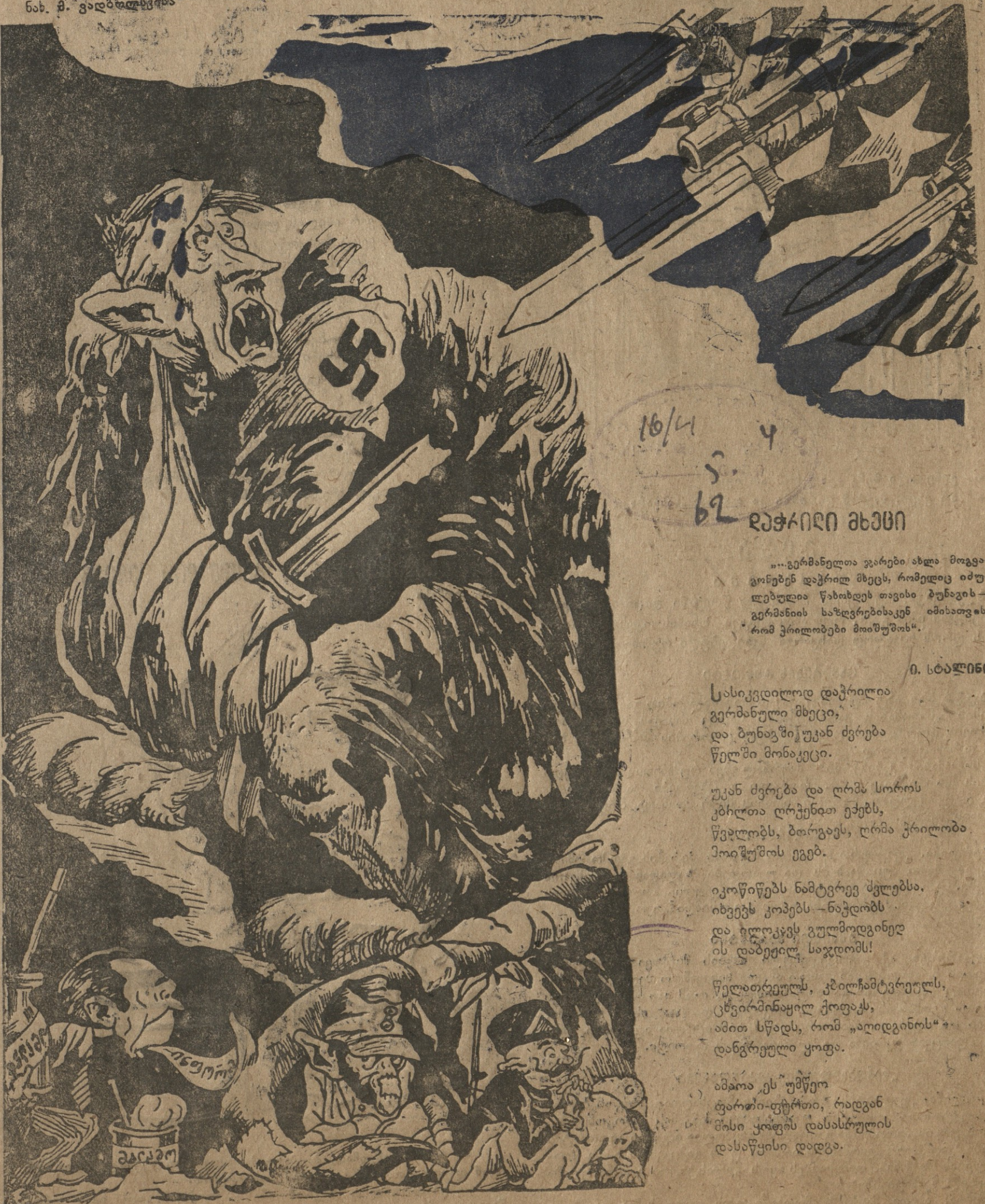

ს ი ა ნ გ ი

ნახ. მ. ვაღბლასიძის

16/4
5
62

რეჟიმი მხეტი

„...გერმანელთა ჯარები ახლა მოგვაგონებენ დაპრილ მხეტს, რომელიც იმუღებულა წახობდეს თავისი ბუნების — გერმანიის საზღვრებისაკენ იმისათვის, რომ კრილოები მოიშუშოს.“

ი. სტალინი

სასიკვდილოდ დაპრილა
გერმანული მხეტი,
და ბუნაგში უკან ძვრება
წელში მონაკეცი.

უკან ძვრება და ღრმს სოროს
კბილთა ღრუნიდა ეჭებს,
წვალობს, ბორგავს, ღრმა კრილობა
ჟოიჭუმოს ეგებ.

იკოწიწებს ნამტვრევ ძვლებსა,
იხვევს კოპებს — ნაჭლობს
და ილოკავს გულმოდგინედ
ის დაბეჭილ საჯლომს!

წელათრეულს, კბილჩამტვრეულს,
ცხვირმინაყილ ქოფას,
ამით სწადს, რომ „აილიდგინოს“
დანგრეული ყოფა.

ამაოა ეს უმწეო
ფართი-ფურთი, რადგან
მისი ყოფის დასასრულის
დასაწყისი დადგა.

ერთი მკავალთაგანი

სევასტოპოლის ადების დროს წითელარმიელებმა ტყვედ ჩაიგდეს გერმანელი გენერალი ბემე.

ნახ. ე. მაყაშვილისა

(გაზეთებიდან)

— გენერალი ბემე ავად ხომ არ იყო?
— არ ვიცი, მაგრამ ყირიმში კი დარჩა „საავარაკოდ“.

ფაშისტების „ლოგები“ კასტავიჩი

„ჩვენი“ წარუმატებლობანი ხელს უწყობენ ჩვენს გამარჯვებას“.

(გერმ. ფაშისტურ გაზეთებიდან)

მატყუარა ფაშისტები
გალიქცნენ კვების გულათ,
საბჭოეთის გადაყლაპვა
„ბლიცკრიგული“ ტემპით სურდათ.
ნაბრძანები ჰქონდათ, რათა
ლენინგრადში ესაუზმათ,
ჩვენი იარაღის ძალა
არ შიანდათ იმით ბუზათ,
მოსკოვს სადილს „იმზადებდნენ“,
კავკასიის ქედზე ვახშამს,
ევონათ რომ ჩვენი ხალხი
შესძახებდა მომხდურს ვაშას.
მაგრამ გეგმა ჩაეფუშათ,
ვერ იხილეს ლენინგრადი,
ვერც მოსკოვი, კავკასია,
ამოუვსეთ გული დარდით.
დღეს დაჭრილი მხეცი იგი
ბუნაგისკენ მიძუნძულებს
და ფიქრობს, რომ მოიშუშებს
კრილობებს და მძიმე წყლულებს.
უტიფრები იძახიან:
„არ შემცდარვართ, არც ვცდებითო,
ჩვენ ვიმარჯვებთ, — თუმც სასტიკად
წითლებისგან ვმარცხდებითო.
და კატები ფაშისტების
ლომებათ რომ მოაქვთ თავი,
„ძებეს“ ვერ შეწვდნენ, — „პარასკევი
გაუთენდათ რადგან შავი“.

ფარნა ქვეშეხაური

ეღვა

დაკარგვა

ბუქარესტი. რუმინეთის მმართველ წრეებში დიდი მწუხარებაა გამეფებული იმის გამო, რომ ანტონესკუს შტაბის ოდესიდან გამოქცევის დროს უკვალოდ დაიკარგა „დიდებული რუმინეთის“ გეგმა.

ცხვირების ჩამოღება

ბუქარესტი. ანტონესკუს უშუალო მონაწილეობით გაიხსნა ახალი სისტემის „სილაშის კაბინეტები“, სადაც მასაჟის საშუალებით სწარმოებს მკურნალობა დაგრძელებულ ცხვირების ნორმალურ ზომამდე დასამოკლებლად.

„სილაშის კაბინეტში“ მკურნალობენ რუმინეთის მმართველი წრეების წარმომადგენელნი, რომელთაც ცხვირები კატასტროფიულად დაუგრძელდათ წითელი არმიის მიერ მდინარე პრუტის გადალახვის შემდეგ.

წინადადება

ბერლინი. „ფიურერთან“ ახლო მდგომი პირების ვადმოცემით, ჰიტლერს ხელი უცახცახებს და უფარდება ხელიდან ბალკანეთის გასაღები. კანცლერის სამკურნალოდ მიწვეული არიან იმპერიის ცნობილი ექიმები. მკურნალობა უშედეგოდ მიმდინარეობს.

იუზიათი გაკანთია

ბუქარესტი. აქ გავრცელებული ხმების მიხედვით ჰიტლერმა რუმინეთის მთავრობასთან დასდო ახალი საიდუმლო ხელშეკრულება, რომლითაც „ფიურერი“ გარანტიას იძლევა, რომ იგი ისევე დაიცავს რუმინეთს გერმანიის ძალებით, როგორც „დაიცვა“ ისინი ყუბანში, ყირიმში და ოდესაში, როგორც „დაიცვა“ იტალია აფრიკაში, როგორც „დაიცვა“ უკრაინა და ლენინგრადის ფრონტი.

„წინადადებული“ უკანდახევა

ბერლინი. „ფიურერის“ ბრძანებით გამოცხადდა გამომგონებელ-კონსტრუქტორთა კონკურსი უკანდასახევი მანქანის გამოგონებაზე. კონკურსის პირობებში ვათვალისწინებულა იმგვარი ავტომატის მოწყობა, რომელიც გერმანიის არმიის უკან გაქცევისას ისეთ შთაბეჭდილებას შექმნის, თითქოს ეს იყოს „ელასტიური გადანაცვლება ხელსაყრელ პოზიციებზე“.

ხმებია: ასეთი მანქანის მოდელი უკვე დიდი ხანია დაამზადა გებელსმაო.

სევასტოპოლის განმარტების შემდეგ

ნახ. დონისა

— რამ მოგაწყინათ, ბატონო პოლკოვნიკო, სევასტოპოლი ხომ ჩვენ დავტოვეთ სტრატეგიული მოსაზრებით?

— ეს მართალია, მაგრამ იმაზე გფიქრობ, თუ ხაით უნდა წავიდეთ, როცა ასეთივე მოსაზრებით ბერლინის მიტოვება მოგვიბედა.

ბუღაპეშტიდან რადიო გადმოსცემდა ჩერნოვიცის რაიონში გერმანიის ჯარების გეგმიან უკანდახევის შესახებ. ბუჰარესტი კი აცხადებდა — ჩერნოვიცის რაიონში გერმანიის ჯარების შეტევათი ოპერაციები დაიწყო.

(გაზეთებიდან)

ნახ. ა. კანტელაქისა

— გეხმის აღოლფ, რადიო გადმოსცემს გერმანიის ჯარების ოპერაციების დაწყების შესახებ.
— ღიახ მესმის. ოპერაციები მართლა დაიწყეს... მხოლოდ უკანდახევისა.

საბოლოო ნასრადინი და რუინათის დიქსასოკაბი

სხვათაშორის ერთი ნაკლი ჰქონდა მოლა ნასრადინსა შეჯდომისას ის უკუღმა ევლებოდა თურმე ვირსა. ეს მიტომ, რომ თავიდანვე ცაციობა დაჰყვა თანა, ვერ განკურნეს მის ეს ნაკლი და საფლავშიც ჩაიტანა. როცა ნახეს მისი ქცევა გაიცინეს და გაჰკიცხეს და მის ქცევას ასახსნელად ერთხელ მოლას თურმე ჰკითხეს: „თავს მაჰმადის მოწაფეთ თელი, ასე ხამად რად ირჯები, ვირის ხედნა ვერ ისწავლე? ზედ ცაციად რატომ ჯდები? მოლამ უთხრა: ჩემს ქცევაში არარაა გასაკვირი. მე თვით სწორა ვჯდები, მაგრამ ცაციან თვითონ ვირი.

ეს უკვდავი ანუკლოტი დაგვაგვიწყდა თითქოს ჩვენა, მაგრამ მისი შინაარსი ერთმა საქმემ გამახსენა: დღეს რუინელ „დიქტატორთა“ ჩალისფერი ადგეს სახეს და მათ შიში ჩგენი ლაშქრის ფოთლოვით აცახცახებს. მათი გულდა-ნაბადი ხომ თვითვე შეკრეს! მერე როდის! როგორც მიხედნენ ჩვენთან ომით არაფერი არ გამოდის, როგორც მოხვდათ სტალინგრადთან, ყუბანში და მოზდოკთან, ყირიმში კი ხსნის იმედიც ზღვამ უფსკრულში ჩაიტანა. მკითხაობენ ზედი საით გადააფრენს დამურთხალ ჩიტებს, და თავისთვის, გასაპარად იშხადებენ მესურშიტებს. თვითონ შიშით გულდამფრთხალნი ფოთლებივით ცახცახებენ, სხვებს კი თვალის ასახვევად პანიკორად აცხადებენ.

ს. ი-ძე

გაიცნას

ნახ. ე. მაყაშვილისა

— დავილუბე ბებიკო, ჩემი ქმარი გენერალი ფონ-ნლუსტი ქარტო ხუთი დივიზიის ამარა გაუცხავნიათ მარშალ ტიტოს ერთი ასეულის წინააღმდეგ.

ფსიქიური უსტავა

ჰიტლერის კაბინეტში ფსიქიატრი პროფესორი შტიგელი შეიყვანეს. ის „ფიურერმა“ მიიწვია გადაუდებელ საკითხზე მოსალაპარაკებლად.
— თქვენ მოგიწვიეთ, რათა განმანხორციელებინოთ ომის ახალი გეგმა, სახელდობრ შეტევის ახალი სახე: მე განვიზრახე ფსიქიური შეტევა ვაწარმოო. რას იტყვიან თქვენ?
პროფესორი სდუმდა.
— რას გაჩუმებულხართ? ამოიღეთ ხმა! — ჩქარობდა „ფიურერი“ — რა აზრისა ხართ ჩემი ფსიქიური შეტევის შესახებ.
შტიგელი ფრთხილად შეეკითხა:
— ეს მიბრძანეთ, დიდი ხანია მოგდით ფსიქიური შეტევა... ე. ი. უკაცრავად, იდეა ფსიქიური შეტევისა?
— აი ეს ორი-სამი დღეა. თქვენ რა აზრისა ხართ ამზე?
პროფესორი კვლავ სდუმდა. „ფიურერი“ აღელდა.
— აი რამდენი ხანია შეკითხვას გაძლევთ და თქვენ ხმას არ იღებთ. საკვირველი ხალხი ხართ მეცნიერები,

საზოგადოლო ყველა, ჩემს გარდა. არაფერ იწუხებთ თავს ჩემს დასახმარებლად. გერმანია და მე ვართ მარტო, სხვა არაფერ. დანარჩენები ყველა მუქთაზროვები და უსაქმურები ხართ, არაფრის მაქნისები, მუღღრეგები... უჰ თქვე ბრიყვებო! არც კი ბრახულებით ამდენს რომ გაგინებთ! გესმით? რატომ არ მოქმედობს ეს ლანძღვა თქვენს ნერვებზე?
პროფესორმა შტიგელმა ჩაიცინა და სათვალეები გაისწორა.
— იცით, ფიურერო! მე ფსიქიატრი კაცი ვარ, ჩემი ცხოვრების გზაზე და პრაქტიკაში ბევრი გიჟი მინახავს და მქონია საქმე მათთან. ამიტომ ნერვები მაგარი მაქვს. ჩემი აღლვება არ შეიძლება. აკი მოგახსენებთ: ამაზე უარესიც უთქვამთ ჩემთვის გიჟებს და უცემიათ კიდევ, მაგრამ მომითმენია! — წყნარად უბასუხა პროფესორმა და კიდევ გადახედა თვალმბდაჭყეტილ „ფიურერს“, რომელსაც ფსიქიური შეტევა დაეწყო.
დონ-პედრო

მზარეული „მეგობარი“

ამ გაზაფხულზე სახლმშენებლებმა ეზოებში ჩარგეს წვილილი ხეები, რომელთა უმრავლესობა უკვე გაზმა. ძველი ნარგავების დაცვას ყურადღებას არ აქცევენ.

ნაბატები დონისა

ციბურტა.

— ეგ პატარა ნარგავი ამ დიდი ხის ჩრდილში როგორ გაიზრდება?
— ნუ ხწუნხართ: ვიდრე ეს ნარგავი იზრდის დაიწყებდეს, იმ დიდ ხეს უკვე გაახმობენ ჩვენი ეზოს ბავშვები.

„მოსწავლი“ პასუხი

თბილისის ქუჩებში ხეების დაზიანების წინააღმდეგ ბრძოლას ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა. პეტროპოლისის ქუჩაზე მრავალი ხე მოსტეხეს ხულიგნებმა. —
კახპარ.

მილიციონერი: რას შვრებით, სკამი ხომ არ არის ზედ რომ ჩამომჯდარხართ?
ხულიგანი: ვა, რა განსხვავებაა, განა სკამი ხისაგან არ კეთდება?

ქანდაკეა—ინვალიდი

ორთქალის კულტ. და დასვ. პარკში ხულიგნების მიერ დაზიანებულია ქანდაკებები. შორ-შორ

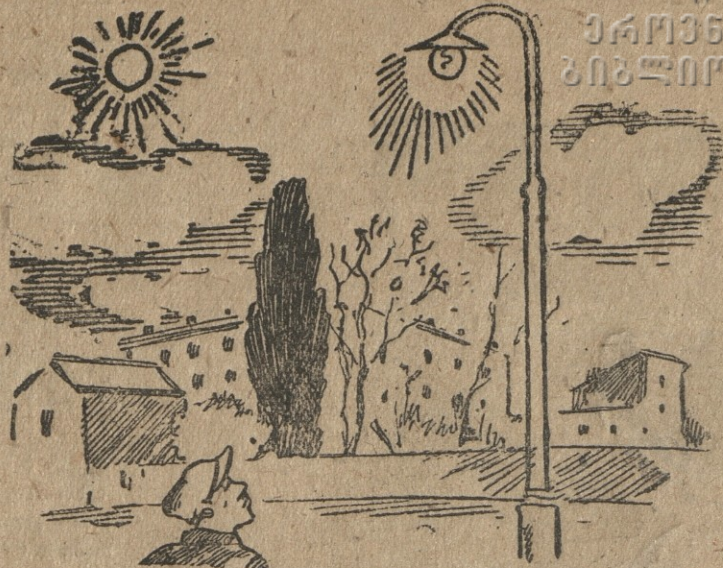

— დედიკო, ეს ხაწყალი ფეხბურთელი „დინამოელებმა“ დაამტკრიებ, თუ „ლოკომოტიველებმა“?
— არა, შვილო, ჩვენს ბაღში მოთარევე ხულიგნებმა.

დღისით გრყინავს—ღამით სძინავს

სადგ. ნავთლულის პარკში თითქმის განუწყვეტლივ ანთია ელნათურები დღისით, ღამე კი ჩამქრალია. —
დ. იოთამიაძე.

ეროვნული
გიგლიოთეკა

— ალბად მზეს თუ ეგვიბრება, დღით რომ გვათოვს შუქის ალღებს, მაგრამ ღამით, ეს ცუდლუტი, რატომ ნაბავს მორცხვად თვალებს?

სლოკი პასუხი

განაპირა უბნების მრავალ ეზოში მთელი ზამთრის განმავლობაში არ გაწმენდილა ნაგვის ყუთები.
თიმოლ.

სახლმშენებელი: როდემდის იქნება ეს ჩვენი ეზო ასე დანაგვიანებული?
მღვმერი: ვიდრე ჩვენი სახლმშენებლობის აპარატი არ გაიწმინდება დანაგვიანებისაგან.

ერთი ქუჩის „პეიჯაჟი“

ალხანეთის ქუჩაზე სკოლის წინ, ნიაღვრებისაგან ისეთ ხრამი გაკეთდა, რომ ბავშვებს უჭირთ სკოლაში მისვლა. ლენრაიონის კომუნალური განყ-ბა ხრამის ამოსავსებად ზოიებს არ ღებულობს.

— აღმოსავლეთით შენა ხარ, დასავლეთით მე, ხაწყალი, კომუნგანყს რა ენადვლება? მას არ უშლის გავლას წყალი.

სახ. ნიანგო!

პროფილაქტიკური გაზრთხილება

გაიგე, კახეთისაქენ აპირებ თურმე გამოსვირნებას. უუკველად კარგი რამ განზრახავს ამხანაგო ნიანგო, მივესალმები შენს სურვილს.

საკბილოსა და საჩანგლოს, იცოცხლე, ბევრს ნახავ მართო რკინიგზის ხახუც-დაც, მაგრამ იმისათვის, რომ უფრო ნაყოფიერი იყოს შენი მგზავრობა, საჭიროდ მიმაჩნია წინასწარ გაგაცნო ზოგი რამ იმ თავგადასავალიდან, რაც შენ მოგვლის, ესე იგი მოგვტე პროფილაქტიკური დარიგება:

უპირველეს ყოვლისა, ჩამოხვალ ნავთლულში...

რა არის ამისათვის საჭირო?

ამისათვის საჭიროა მოიკიდო ზურგზე ჩემოდანი და სხვა ბარგი-ბარხანა, გათენებოსას ადგე და გახვიდე ტრამვაის უახლოეს გასაჩერებლამდე. იქ დაიცდი დაახლოებით ერთ საათს. როცა მოთმინება დაგეკარგება, გაეშურები ტროლეიბუსის „გაჩერებისაკენ“. იქაც ერთ საათს, ან მეტს დაჰყოფ, ვიდრე ელირსებოდე პირველი მანქანის მოსვლას.

ტროლეიბუსი, ასე თუ ისე, მოვა როცა იქნება. შენ ნახავ, რომ არა თუ შიგ-ნით, გარედანაც ზედ ხალხი აკიდოსავით ჰკიდია. შესასვლელი კარების პოზიციები, როგორც წესი, დაკავებული აქვთ საეჭვო პროფესიის „ყმაწვილებს“ და თუ შეეცდები ტროლეიბუსში ჩაჯდომას — მცირეოდენს აგაბურთავენგენ, გიჯიკავენგენ, გაგწეწე-გამოგწეწენ და ისევ გისვრიან დაბლა. ამის შემდეგ (თუ ჯიბეები და ხელ-ბარგი უვნებლად შეგრჩა) დაგებადება სურვილი ხელი აიღო ტრამვაითა და ტრო-ლეიბუსით მოგზაურობის განზრახვაზე და ფეხით განაგრძო გზა.

მიდიხარ და შენს ალტაცებას სახლგარი არა აქვს იმ მზრუნველობის გამო, რაც ჩვენს გზათა სამმართველოს გამოუჩენია კახეთში მგზავრობის „გასაადგი-ლებლად“... იმით, რომ კახეთის მატარებლის გაგზავნა — მიღება ნავთლულში გადაიტანა.

შუადღისას ნავთლულში იქნები. მიადგები სადგურის კარებს.

— სად მოაბოტებ კამეჩო? — შეგეკითხება ზრდილობიანად კარებთან მდგომი შვეიცარი — ანატოლი.

შენ აუხსნი, რომ კამეჩი კი არა, მოქალაქე ხარ და სალაროსთან მიდიხარ.

— არ შეიძლება, — მოგიტყვის ის ციკად.

— რატომ არ შეიძლება?

— იმიტომ რომ ბილეთები არ არის. უკვე გათავდა, სად იყავი აქამდის?

— როგორ გათავდა? დილის მატარებელს ვერ მოუსწარი, ტრამვაის იმედით დაგვიანდი, მაგრამ საღამოს მატარებელზე ხომ ჯერ ადრეა?

— ჰოო, აი რაშია საქმე. შენ რომ კამეჩი არ იყოს, გეცოდინებოდა აქაური წესი, აქ ბილეთები დილასვე გაიყიდა.

— ვინ წაიღო, მგზავრები ხომ საღამოს უნდა მოვიდნენ?

— არიან საეციალური მუშტრები.

ამ დროს, ამხანაგო ნიანგო, ამოვიდგება ვიღაცა გვერდში და მზრუნველი ხმით შეგეკითხება:

— თქვენ რომელი სადგურის ბილეთი გინდათ?

დაუსახელებ სადგურს.

— რბილი, თუ „ქოსტკი“?

ამასაც დაუსახელებ.

— რაზდენი გინდათ?

— ერთი.

— ასი უნდა, — ჩაგჩურჩულებს ის.

არ დაიბნე ამხანაგო ნიანგო, ის „მზრუნველი“ მოსაუბრე გადაწყვიდეფლი იქ-ნება, ხელში ბილეთების და „სანდამუშის“ დასტა ექნება და ბილეთში ას მანგ-თსა გთხოვს. თუ არ გინდა ამევე ტანჯვით უკან დაბრუნდე სადგურიდან და უარესი ტანჯვით ხვალ ისევ სადგურზე მოაღწიო, ჩაუდებ ას მანგთს იმ „მოძრავ სალაროს“ და მრავალი „ჭირის ოფლის“ დაღვრის შემდეგ მიადგები იმ ვაგონს, რომელიც შენს ბილეთზე აღნიშნული. ხანგრძლივი „ოღისეია“ დაგჭირდება, ვი-დრე ვაგონში შეხვიდოდე.

— სად მიამტვრე, სპილო ხომ არა ხარ? — შეიძლება ასეთი თავაზიანი შეკით-ხვა მოგცეს მგზავრმა, რომელიც შენი პლაცკარტის ადგილზე დაგხვდება წამო-წოლილი.

შენ რა თქმა უნდა, აუხსნი, რომ სპილო არა ხარ და პირიქით, შენ გეკა-თენის ადგილი, რომელზედაც ის გაწოლილა.

— მერჯ რა გინდა?

— ჩემია ეგ ადგილი.

— შენი საიდან არის, როცა მე გამცილებლისათვის „მადარჩი“ გადამინდია?

ამასობაში მატარებელიც დაიძვრის, შენ უადგილოდ რჩები, უძახი, ეძებ გამ-ცილებელს, მაგრამ ის არსად ჩანს, რადგან თავისი მგზავრები „უაბინავებული“ ეგულება და გამყოლთა ბრიგადის კუპეშია წასული სამასლაათოდ. უნდა უცადო, ვიდრე კონტროლიორი ჩამოივლის.

აი, აქ შეგძლიან იზიშვლო შენი ჩანგალი ამხანაგო ნიანგო, და ზედ წამოაგო ყველა, ვინც აძნელებს კახეთის მატარებელში მგზავრობას და წესრიგის დაცვას. დანახრენი კი შენ არ გესწავლება.

გრუმით

ჩანგაღმა უხვად

ჟურნალ „ნიანგის“ № 3-4-ში მოთავსებული იყო წერილი „ლაშქარავს შანსები“.

ამის შედეგად რედაქციამ მიიღო განმარტება, რომ ს. ს. ს. რ. საავტომობილო ტრანსპორტის სახალხო კლ-მისრის ბრძანებით, უმოფხრი ლაშქარავს მოხ-სნილია ავტოგზისიდან მის მიერ ჩადენილ უღის-ციპლინობის, მგზავრების მიმართ ხულიგნურად მოა-ყრობისა და ფულის გამოძალვის ცდინათვის.

ქალაქს ნუ შეუჩახსოვთ

ქართული
გეოლოგია

„ტყვედ წამოყვანილმა ჯარისკაცმა რაიმონმა განაცხადა: „რუ-შინელი ჯარისკაცები აშკარად ლანძლავენ გერმანელებს. დამარცხ-ბულ გერმანელების ნაწილების ნაშთებს სურდათ პირველნი გასუ-ლიყვნენ მდ. დნესტრზე. სიღთან თავი მოიყარეს გერმანელების და რუმინელების ნაწილებმა. გერმანელები ზედ ადგებოდნენ რუმინე-ლებს; სცემდნენ, თელავდნენ მათ. გაიმართა ნამდვილი ბრძოლა“.

(კახეთებიდან)

ნახ. დონისა

— გაიგე, დამარცხებულ რუმინელებსა და გერმანელ ნაწილებს შორის შეტაკება მოხდა.

— არა უშავს, ისინი მორიგდებიან... ძალდი—ძალდის ტყავს არ დახეცს.

— ბოდიში, თქვენ ძალებს ფაშისტებს ნუ აღარებთ. ეს ძალების შეურაცხყოფა იქნებოდა:

ჩვეულებრივი დიადობი

ნახ. ა. კანდელაკისა

— შენც შეკარი ბარგი-ბარხანა და მოემზადე გასაქცევად, ჩვენ ხვალ ამ ქალაქს დავტოვებთ.

— შენ საიდან გაიგე?

— ჰიტლერის ბრძანება წაგვიკითხეს ამ ქალაქიდან ერთი ნაბიჯით არ დაიხიოთ უკანო.

უბარი საუაღბა

გერმანიის ფაშისტურმა პრესამ კვლავ დაიწყო მუქარა „პესიმისტების“ მისამართით. გაზეთები აცხადებენ: პიტლერის ბრძანებით მიღებული იქნება საჭირო ზომები სულიერად დაცემულთა წინააღმდეგო.

99-62
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ნახ. ს. ნადარევიშვილისა

(გაზეთებიდან)

„ფიურერს“ ხურს არიელთა „აღდგენა და განახლება“
ახე ესმის ხულიერად დაცემულთა ამაღლება.

სარედაქციო კოლხვთა.

თბილისი. სატირიკო-იუმორისტისკი ჟურნალი „ნიანგი“ რედაქციის მისამართი: ლენინის ქ. № 28. ტელ. 3-10-49

ხელმოწერილია დასაბეგლათ 1944 წ. 29/V ამა. ლ. 3. ბერიას სახ. პოლიგრაფკობიხათი „კომუნისტი“ ლენინის ქ. № 28. გამოც. № 23. შუკ. № 424. შუე 06854